

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğI (HASUDER) COVID-19 GÖREV GRUBU

GÜNÜN KONUSU:

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIğI (COVID-19)

SAğLIK ÇALIşANLARINDA TÜKENME; mutlak önlenmelidir !

Doküman Dr. Dilek Aslan tarafından 5.5.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Sağlık çalışanlarının Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) ile mücadele sürecinde tükenme durumu yaşadığı bilinmektedir. Tükenme (tükenmişlik); COVID-19 öncesinde de sıkça gündeme getirilen bir konudur.¹ Ancak; pandemi döneminde sağlık çalışanlarının en ağır sorumluluk alan gruplar arasında olmaları nedeniyle, tükenmişlik konusunun üzerinde bu dönemde daha fazla durulmaktadır. Tükenmişlik düzeyi sağlık çalışanları arasında yapılan görev, çalışma süresi, kişisel özellikler gibi durumlara göre değişebilmektedir.² Pandemide aktif rol üstlenen sağlık çalışanlarının tükenme ile daha fazla karşılaştıkları ifade edilmektedir.³

Sağlık çalışanlarının tükenme durumu yaşaması kendi sağlıklarının yanı sıra hastalar, toplum ve sağlık sisteminin kendisi için bir risk olarak algılanmalıdır. Aslında etkilenen bütün bir sistemdir. Buna rağmen, müdahalelerin çoğunlukla sağlık çalışanı odaklı olduğu gözlenmektedir.¹ Dolayısıyla; olağan ve/veya afet/acil dönemlerde tükenme durumunun önlenmesi için süreklilik içinde sistem temelli çalışmalar yapmak uygun olur. Bu bağlamda aşağıdaki öneriler dikkate alınabilir:

1. Yeterli sağlık çalışanı sayısının sağlanması
2. Çalışma koşullarının ve düzenlemelerinin tükenme yaratan BÜTÜN durumları önleyecek şekilde planlanması
3. Gerektiğinde destek mekanizmalarının ihtiyaç duyulan her an sağlık çalışanları için erişilebilir olmasının sağlanması
4. Durum tespiti için sürekliliği olan araştırmalar yapılması, sonuçların geliştirilecek çözümlere yönlendirilebilmesi
5. Tükenmişlik durumunu önleyici bir çalışma kültürünün desteklenmesi⁴

Öneriler geliştirilebilir...

Sonuç olarak; tükenme ile baş etmek bir ekip çalışmasını gerektirir. Altta yatan nedenleri ortadan kaldırmadan tükenme önlenemez. Kısa süreli yaklaşımlar önlemlerin sürekliliğini sağlayamaz. Sistem temelli düzenlemeler olmadan tükenme sorunu ile baş edilemez. Çözümler üretilirken bu tespitlerin dikkate alınabilmesi önerilmektedir.

TÜKENME; MUTLAK ÖNLENMELİDİR !

¹ Hartzband P, Groopman J. Physician Burnout, Interrupted. Perspective. [Internet] <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp2003149> Erişim:5.5.2020.

² Wu Y, Wang J, Luo C, et al. A comparison of burnout frequency among oncology physicians and nurses working on the front lines and usual wards during the COVID-19 epidemic in Wuhan, China [published online ahead of print, 2020 Apr 10]. *J Pain Symptom Manage*. 2020;S0885-3924(20)30205-0. doi:10.1016/j.jpainsymman.2020.04.008.

³ Blake H, Birmingham F, Johnson G, Tabner A. Mitigating the Psychological Impact of COVID-19 on Healthcare Workers: A Digital Learning Package. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;17(9):E2997. Published 2020 Apr 26. doi:10.3390/ijerph17092997

⁴ Dewey C, Hingle S, Goelz E, Linzer M. Supporting Clinicians During the COVID-19 Pandemic [published online ahead of print, 2020 Mar 20]. *Ann Intern Med*. 2020;M20-1033. doi:10.7326/M20-1033